

# MİLLET MECLİSİ

## TUTANAK DERGİSİ

### Dördüncü Birleşim

5 . 11 . 1963 . Salı

#### İçindekiler

	Sayfa		Sayfa
1. — Geçen tutanak özeti	44	münist Partisi tarafından çekilmiş bir tebrik ve teşvik telgrafı olup olmadığına dair soru önergesi, Adalet Bakanı Abdülhak Kemal Yörük'ün yazılı cevabı (7/336)	55:56
2. — Yoklamalar	44,45,49	4. — Kırşehir Milletvekili Halil Özmen'in, Keskin kazasının Kavırgalı köyü ve Çelebi nahiyesinde çıkan yangın dolayısıyla harmanları tamamen yanan vatandaşlara hibe yoluyla yardım yapılmasının düşünüldüğüne dair Başbakan'dan soru önergesi ve İçişleri Bakanı İlyas Seçkin'in yazılı cevabı (7/363)	56:57
3. — Başkanlık Divanı seçimi		5. — Bolu Milletvekili Turgut Çulhanın, okullarda teberru adı altında para alınmaması ve ne vasıfta olursa olsun her çeşit neşriyatın öğretmenler vasıtasıyla sattırılmaması için ne düşünüldüğüne dair soru önergesi ve Millî Eğitim Bakanı İbrahim Öktem'in yazılı cevabı (7/375)	
1) Başkan seçimi	45:48,49:50	6. — İzmir Milletvekili Şükrü Akkan'ın, İzmir'in Karaburun Ortaokulunda kaç öğretmen olduğuna dair soru önergesi ve Millî Eğitim Bakanı İbrahim Öktem'in yazılı cevabı (3/377)	57:58
2) Başkanvekilleri, Kâtipler ve İdare Âmirleri seçimleri	50:54		
4. — Sorular ve cevaplar	54		
A — Yazılı sorular ve cevapları	51		
1. — Ordu Milletvekili Ata Bodur'un, Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğü tarafından mubayaa edilen 900 000 liralık malzemenin evsafa uygun olup olmadığına dair soru önergesi ve Millî Eğitim Bakanı İbrahim Öktem'in yazılı cevabı (7/247)	54		
2. — Tekirdağ Milletvekili Turhan Kut'un, Tekirdağ ilinde ilk, orta ve teknik öğretim hizmetlerinin ifası için harcanan ödenek miktarına dair soru önergesi ve Millî Eğitim Bakanı İbrahim Öktem'in yazılı cevabı (7/325)	54:55		
3. — Edirne Milletvekili Fahir Giritlioğlu'nun, İstanbul Kavel Boru Fabrikası işçilerinin grevi sebebiyle Sovyetler Ko-			

**M. Meclisi B : 4 5 . 11 . 1963 O : 1**

**1. — GEÇEN TUTANAK ÖZETİ**

*Birinci Oturum*

Millet Meclisi Başkanı için yapılan seçimin 8 nci turunda da gerekli çoğunluk sağlanamadı. Birleşime bir saat ara verilmesi kabul olundu.

*İkinci Oturum*

Yapılan 9, 10, 11 ve 12 nci turlarda da gerekli çoğunluk sağlanamadığından, 5 . 11 . 1963

Salı günü saat 10 da toplanılması kabul olundu.

Birleşime son verildi.

Başkan  
Başkanvekili  
*Mekki Keskin*

Kâtip  
Amasya  
*Nevzat Şener*

Kâtip  
Malatya  
*Nurettin Akyurt*

**BİRİNCİ OTURUM**

Açılma saati : 10,00

**BAŞKAN — Başkanvekili Mekki Keskin**

**KÂTİPLER : Nevzat Şener (Amasya), Nurettin Akyurt (Malatya)**

**BAŞKAN —** Birleşimi açıyorum.

**2. — YOKLAMA**

**BAŞKAN —** Yoklama yapılacaktır.  
(Yoklama yapıldı.)

**BAŞKAN —** Yapılan yoklama neticesinde ekseriyetin olmadığı tesbit edilmiş olduğundan,

saat 11,00 de toplanılmak üzere Birleşime ara veriyorum.

**Kapanma saati : 10,20**

## İKİNCİ OTURUM

Açılma saati : 11,00

**BAŞKAN — Başkanvekili Mekki Keskin**

**KÂTIPLER : Nurettin Akyurt (Malatya), Mithat Şükrü Çavdaroğlu (Balıkesir)**

**BAŞKAN —** Birleşimi açıyorum.

### 2. — YOKLAMA

**BAŞKAN —** Yoklama yapılacaktır.  
(Yoklama yapıldı.)

**BAŞKAN —** Çoğunluğumuz var, gündeme başlıyoruz.

### 3. — BAŞKANLIK DİVANI SEÇİMİ

#### 1. Başkan seçimi

**BAŞKAN —** Seçim usulü hakkında buyurun Sayın Özek.

**KADRİ ÖZEK (İzmir) —** Muhterem arkadaşlarım, 4 günden beri hiçbir netice vermiyen seçimlerin bu şekliyle devamı zannediyorum ki, viedan sahibi her arkadaşımızı çok müteessir etmektedir.

Muhterem arkadaşlar, 4 günden beri devam eden seçimlerde bir netice alınmamıştır ve bundan sonra da bu durum muhafaza edildikçe alınacağına da bendeniz kaani değilim. Evvelki sene ve bu sene 84 ncü maddenin üzerinde yapılan tartışmalara ve varılan neticeye, hiçbir surette Anayasaya uygun olmaması sebebiyle, iştirak edemediğimi bilhassa arz etmek isterim.

Muhterem arkadaşlar, bununla beraber ben, 84 ncü maddenin tartışmasına girmek niyetinde değilim. Bir centilmen anlaşmasından bahsedildi. Yapılan anlaşma, anamuhalefet partisi ve iktidarın anapartisi arasında... (Sağdan, gürültüler) Müsaade buyurun arkadaşlar. Bu hal gösteriyor ki, muhalefet partisi ile anaiktidar partisi bir mevzuda anlaşılıyor; Meclisteki sandalyelerin paylaşılmasında.

Muhterem arkadaşlar; bugün memleketimizde cari nispî seçim nazarı itibara alınrsa ve halen bir koalisyon hükümetinin mevcudiyeti dikkat nazarına alınrsa, yapılacak bu anlaşmanın bence en uygun şeklinin koalisyon partileri arasında olması iktiza ederdi. Ama Anayasayı kendi anlayışlarına göre diyeceğim, çünkü, bendeniz katılmıyorum, tefsir eden arkadaşlarımız, 84 ncü maddeyi; kuvvetleri oranında Riyaset

Divanı üyelerini çok sandalye işgal eden partiler paylaşır, diye bir netice çıkartıyorlar.

Muhterem arkadaşlar bu o kadar yanlıştır ki, Anayasa partilerin aday göstermesini, grupların aday göstermesini dahi menetmiştir. Şu durum muvacehesinde adayın mutlaka şurada çok sandalye işgal eden bir parti mi olması iktiza ederdi?. Bendeniz, bu meselenin en iyi çözümlü şekli olarak mütalâa ettiğim bir hususu arz etmek isterim.

Bir an kabul edelim ki, Anayasanın 84 ncü maddesinin tartışılan şekilde anlaşılması mümkündür ve doğrudur. Ama ne olurdu muhterem arkadaşlar; memleketin bugün kuvvetli bir Hükümete zaruret hissettirdiği bir zamanda, bir centilmen anlaşmasıyla ve Halk Partisinin bir fedakârlığı ile diğer koalisyon partilerinden birisine Meclis Başkanlığının verilmesinde acaba ne gibi mahzur olabilirdi?

Bendeniz, koalisyon zemininin oturması mükemmel çalışması ve Hükümetin daha kuvvetli olabilmesi bakımından bunda büyük fayda mülâhaza etmekteyim.

Muhterem arkadaşlar; («başkan sen ol» sesleri) hayır arkadaşlar; biz burada hiçbir makam iddiasında değiliz. Hattâ ve hattâ gelecek seçimin hesabında bile değiliz. (Gürültüler) Sayın Mehmet Ali Arıkan, bunu bilhassa zatî âlinize hatırlatmak isterim; çok iyi de bildiğinizi zannediyorum.

Muhterem arkadaşlar; burada hakikatleri ifade etmek, muhakkak herkesi memnun etmez. Ama acı bir hakikat; memleketin birçok işleri var. Memleket bizden hizmet bekliyor. Biz

burada mütemadiyen dur yapa yapa bekliyoruz. Yarın mahalli seçimlere gideceğiz. Diyeceğiz ki vatandaşa: «Biz şu işleri yaptık.» Dört gündün beri burada dönmekten başka ne yaptığımızı lütfen arkadaşlar izah etsinler. (Gürültüler) Sesler o kadar muhtelif yerlerden geliyor ki, hepsini anlamak kabil değil cevapsız kalıyor, özür dilerim; yalnız cevap vermekten de aciz değilim.

Muhterem arkadaşlarım, istirahat ediyorum, biz adama iş vermekten sarfinazar edelim de iş adamı getirmek metodunun artık bu memlekette tathbiki zaruretine lütfen inanalım, günahdır arkadaşlar, istirahat ediyorum, ne olur, şurada günlerdenberi adaylığı üzerinde ısrar edilen ve seçilmeyen, devam eden turlardan da seçilmesinin mümkün olmayacağı anlaşılan bu aday arkadaşlarımız artık feragat etsin (gürültüler) Müsaade buyurun («Çok safsın» sesleri) Senato ile Millet Meclisi çalışmalarını, Anayasamız ayrı ayrı çalışmalarını gerektiği yolunda hüküm vaz'etmek suretiyle, tefrik etmiştir. Ama acı bir hakikat olarak şunu arz edeyim ki, görüyorum mütemadiven Senatodan, Millet Meclisine, Millet Meclisinden Senatoya haberler gitmek suretiyle bu seçimler çıkmaz yola götürülmektedir. Bu bir realitedir. Orada hakikaten şahsiyetiyle, kabiliyetiyle, liyakatiyle bundan evvelki Kurucu Mecliste imtihan vermiş Sayın Kâzım Orbay'ı gösteriyorlar. Bu vazifeyi liyakatle yapacağına hepimizin inandığımız ve Kurucu Mecliste bulunan arkadaşların fiilen müşahade ettiği bu realiteye neden uymuyorlar? (Gürültüler ve «bunun usul konuşması ile ne ilgisi var» sözleri)

**BAŞKAN** — Sayın Özek lütfen usul ile alakalı konuşun.

**KADRİ ÖZEK** (İzmir) — Beyefendi, muhterem Başkan, istirahat ediyorum.... (Gürültüler)

**CEVDET PERİN** (Bursa) — Propaganda yapma.

**KADRİ ÖZEK** (Devamla) — Burada kimlerin propagandası yapıldığını arkadaşlarımız çok iyi bilirler. İşlerine gelmiyor tabii; Adalet Partisi adayına rey verin deseydim alkışlıyacaktı. Ama ben alkış istemiyorum arkadaşlar.

**BAŞKAN** — Sayın Özek, lütfen usul hakkında söyleyeceklerinizi söyleyin, Meclisi tahrik etmeden konuşun. Soldan, gürültüler)

**KEMAL BAĞCIOĞLU** (Maraş) — Adalet Partisinden geldiğini unutma.

**KADRİ ÖZEK** (Devamla) — Kemal Bey, zatâlinizin reyile gelmedim. Ben sizin fikrinizi bilirim, siz de dün benimle birlikte idiniz. Bir bakanlık için insan bu kadar fedakârlık etmez beyefendi... (Gürültüler) Senin vekilin olduğum zaman azledersen beni. Ben o partinin içinde iken senin nerede olduğunu merak ediyorum. (Gürültüler) Biliyoruz, biliyoruz.

**BAŞKAN** — Karşılıklı konuşmayın efendim, söyleyeceğinizi söyleyin.

**KADRİ ÖZEK** (Devamla) — Sayın Başkan, lütfen karışmasınlar, evvelâ dinleme adâbını öğrensinler, onlara ihtar ediniz. (Gürültüler. «Soldan sen öğrendin mi?» sesleri.) Ben öğrendim arkadaşlar, hem de çok iyi öğrendim.

**BAŞKAN** — Sayın Özek bir dakika... Sayın arkadaşlar çok rica ederim, Kadri Beyin sözlerini karşılamayınız, bir an evvel söyleyeceklerini söylesinler. (Gülüşmeler)

**KADRİ ÖZEK** (Devamla) — Muhterem arkadaşlar, peşinen arz ettim ki; sözlerim muhakak ki, bâzi insanları ve bâzi zihniyeti memnun etmiyecektir.

**BAŞKAN** — Rica ediyorum, usul hakkında konuşuyorsunuz, Kadri Bey, bâzi insanlar, bâzi zihniyet gibi sözlerin usul ile ne alakası var?... Rica ederim Kadri Bey. Lütfedip şu usul hakkındaki konuşmalarımıza devam buyurun.

**KADRİ ÖZEK** (Devamla) — Muhterem arkadaşlar, usul hakkındaki görüşümü tekrar arz ediyorum. Hiçbir zaman Başkanlık, Meclis Başkanlıkları çoğunlukta bulunan partilerin mutlak inhisarı altında değildir. Bunu bu şekilde anlamak ve 84 ncu maddeyi buna göre tefsir etmek doğru ve yerinde değildir.

Şimdi bir mâruzatım var, bir tahrir hazırladım. Mahalli seçimler yapılacaktır. Zannediyorum arkadaşların hepsi seçim bölgesine gitmek zaruretiyle karşı karşıyadılar. Anayasamızda mutlaka ilk toplantıda Başkan seçilceğine dair bir âmir hüküm yoktur. Binaenaleyh Başkanlık seçiminin, mahalli seçimlerin ertesine bırakılmasına ve Meclisin ara vermesine dair bir tahrir verdim, kabulünü rica ederim. Hürmetle rimle.

**BAŞKAN** — Buyurun Sayın Kırcı.  
**COŞKUN KIRCA** (İstanbul) — Yerimi Sayın Erim'e bırakıyorum efendim.

**BAŞKAN** — Buyurun Sayın Erim.

**NIHAT ERİM** (Kocaeli) — Muhterem arkadaşlar, Kasımın birinci gününden şu ana kadar Meclisimize Başkanımızı seçmek için uğraşıyoruz. Hepimiz yorulduk ve bu başarısız turlardan dolayı da şüphe yok ki, hepimiz üzgünüz.

Şimdi, Cumartesi günü Sayın Feyzioğlu, 84 ncü maddenin nasıl tatbik edileceği hakkında bu kürsüden izahlarda bulunurken benim 1961 de ilk toplandığımızda 84 ncü maddeden ne anladığımı da lütfen zikretmişlerdi. Hakikaten arkadaşlar, 84 ncü madde grupların aday göstermesini yasak eder. Bu, yeni Anayasamızın Meclis Başkanlığı bakımından bir temel hükümdür.

Acaba niçin 84 ncü madde Meclis Başkanlığı için grupların aday göstermesini yasak etmiştir? Yasak etmiştir, çünkü istemiştir ki; Millet Meclisi Başkanı olacak zat o şerefli vazifeyi hiçbir partiye borçlu olmasın. Birinci nokta, budur.

İkinci nokta; Anayasa istemiştir ki, o şerefli mevkie oturacak olan zat şu Meclisinin solundan sağna kadar, en ön sırasından en arka sırasına kadar bütün partilerin, bağımsızların, en yüksek ölçüde güven ve saygısını üzerinde toplıyan bir insan olsun. (Y.T.P. den alkışlar) Şimdi, elbetteki o insan -akıl ve mantık bunu icabettirir- burada sayı itibarıyla Milletvekilleri en çok olan partide varsa, o partiden seçilmesi, alınması ve tabii parlamenter çalışma, mantık icabıdır.

Şimdi bir nokta daha ilâve edeceğim: Arkadaşlar, bu demek değildir ki, burada milletvekilleri en çok olan parti bir ismi alır ve o isme yapışır, sonuna kadar ötekilere bunu empoze etmek ister. Hayır, Anayasanın 84 ncü maddesi bunu da bertaraf etmek istemiştir. (Alkışlar.)

Şimdi ben öyle hissediyorum ki dört beş gündür, mesele falan ismin beyenilmesi veya beğenilmemesinden ziyade takip edilen usulde başta bir hata yapılmış olmasındandır. Hata yapılmış, arkadaşlar. Gönül arzu ederdi ki, Meclis açılmadan bir hafta evvel partilerin ileri gelenleri bir araya gelsinler... («Ana-

yasaya aykırıdır» sesleri) Arkadaşlar, hiç Anayasaya aykırı değildir. «Arkadaşlar, bir hafta sonra Meclisimiz açılacak. Acaba hangi arkadaş Meclis Başkanlığına getirsek hepimizi tatmin eder, memnun eder? «Bunun üzerinde görüşlerini karşılıklı ortaya koysalardı konuşa konuşa bir anlaşmaya mutlaka varabilirlerdi. İşte bakın, şu anda öyle bir çıkmaz noktaya gelmişiz ki, yine bu türlü bir araya gelmenin, bir birleşmenin zarureti karşımızdayız. Şimdi aldığım bir habere göre Sayın Açıkalın'ın verdiği bir önerge ittifakla kabul edilmiş, önerge şu, tamamen iştirak ediyorum Sayın Açıkalın'ın fikrine; Senatodaki parti grupları, bağımsızlar ve daimî senatörler bir araya gelsinler ve şu durumdan çıkar yolu bulmak için birlikte bir hal şekli arasınlar. Senato bu önergeyi ittifakla kabul etmiştir.

Muhterem arkadaşlarım, bizim de bu çıkmazdan kurtulmak için yapacağımız şey budur. Yoksa Adalet Partisiyle C. H. P. anlaşsın, ikisinin yekûnu neticeyi sağlar... Ben bunu kabul etmiyorum, M. P., Y. T. P., C. K. M. P. ve bağımsızlar var. Niçin Millet Meclisi Başkanı olacak arkadaşımız, o grupların ve o arkadaşlarımızın da güven ve saygısını peşinen üzerinde toplayacak bir arkadaş olarak şu kürsüye çıkıp oturmasın, niçin bunu peşinen bertaraf edelim? (Alkışlar)

Onun için muhterem arkadaşlarımdan istirham edeceğim; bu teklifime iltifat bayursunlar. Hattâ anlaşılıyor ki Senatodan müstakil olarak da bu iş burada halledilemeyecek. Senato ile de birlikte bir araya gelinsin ve biz o netice alınmaya kadar, öğleden sonraya kadar bu toplantımızı geri bırakalım ve hepimiz bekleyelim ve ümid edelim ki öğleden sonra hem Senato, hem de Millet Meclisi müşterek ve sevindirici bir telkin ile -bakın telkin ile diyorum, karar ile demiyorum- huzurunza gelsinler.

Millet Meclisi Başkanı gizli seçimlidir. Ne parti liderleri, ne de parti grupları, Anayasanın emri karşısında hiçbirimizin viedanlarımızı tahakküm edemezler. Biz reyimizde serbestiz. Ama partilerin sevk ve idaresi ve yine bizlerin memur ettiğimiz insanların telkinleri de elbette bizler için kıymetlidir, değerlidir. Viedani bir işyana sevk etmedikçe o tel-

kinler istikametinde gitmeyi, parlamento çalışmalarının selâmeti bakımından, her birimiz elbette vazife sayarız.

Teklifim ve mâruzatım budur. İltifat buyurmanızı bilhassa istirham ediyorum.

Hürmetlerimle... (Alkışlar)

**BAŞKAN** — Muhterem arkadaşlar; Kadri Özek arkadaşımızın, Başkanlık seçiminin mahallî seçimlerden sonraya bırakılması hakkındaki... (Gürültüler) Bir dakika efendim, Başkanlık ne yapacağını bilir.

Arkadaşımız Başkanlık seçiminin mahallî idarelerin seçiminden sonra olması hakkındaki teklifi İçtüzüğe aykırıdır.

Yüksek melûmunuzdur ki, buradaki Divan, bendeniz ve arkadaşlarım muvakkatiz. İçtüzüğün onuncu maddesine göre buradayız, en yaşlı Reisvekili olarak burada bulunuyorum. Vazifem de Başkan seçtirmektir. Başkan seçildikten sonra diğer Divan üyelerini Başkan seçtirir. Bunu yapmadan benim Meclisi tatile sokmak hakkım yok. Onun için arkadaşımızın önergesini oya koyamıyorum.

Sayın Mehmet Yüceler ve Nihat Su arkadaşımızın teklifleri var, okutacağım. Sayın Nihat Erim arkadaşımız önerge vereceğini söylemişti, onu bekliyelim. («Aynı mahiyette» sesleri) Aynı mahiyette midir bilmiyorum, gelmediği için.

Okuyunuz.

Millet Meclisi Başkanlığına

Birkaç günden beri Başkan seçimi için yapılan turlardan netice alınamamıştır. Bu tarzda turlara devam edildiği takdirde neticenin alınması imkân dâhilinde görülmemektedir. Bu itibarla sağlam ve sâlim bir netice alınabilmesi için C. H. P., A. P., Y. T. P., C. K.

M. P., M. P. ve bağımsız milletvekillerinden birer temsilci üyenin katılmasıyla bir toplantının yapılmasını arz ve teklif ederiz.

Hürmetlerimizle.

Kayseri  
Mehmet Yüceler

Antalya  
Nihat Su

Başkanlığa

Millet Meclisinin bütün gruplarına mensup arkadaşlarla bağımsızların da temsilcilerinin bir araya gelerek bir hal şekli bulmaları için toplantının öğleden sonra 15 e tehirini ve Senato ile de aynı yolda temas sağlanmasını teklif ederim.

Kocaeli

Nihat Erim

**BAŞKAN** — Efendim, Sayın Nihat Erim parti temsilcilerinin birbiriyle temas edebilmesi için oturumun 15,00 e talikini istemektedir. Diğer önerge sahibi arkadaşlarımız da bu önergeye katılıyorlar mı?

**NİHAT SU** (Antalya) — Evet.

**BAŞKAN** — Şunu istiyorlar arz edeyim; turlar devam ettiği müddetçe bir netice alınmayacak, parti temsilcileri ve bitarafların mümessilleri bir araya gelip bu işi düşünmeleri için oturumun saat 15,00 e bırakılmasını istemektedir.

**SEYFİ ÖZTÜRK** (Eskişehir) — Muhterem Reis, arzu ederseniz re'sen oturumu tatil edersiniz. Ancak Meclis kararına vâbeste olamaz. Meclis kararı olarak geçirilemez. Siz tatil ederseniz, aramızda hallederiz.

**BAŞKAN** — Önergeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bugün saat 15,00 te toplanmak üzere birleşime ara veriyorum.

**Kapanma saati : 11,35**

## ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati : 15,00

**BAŞKAN — Başkanvekili Mekki Keskin**

**KATIPLER : Nevzat Şener (Amasya) — Mithat Şükrü Çavdaroglu (Balıkesir)**

**BAŞKAN —** Birleşime devam ediyoruz.

### 2. — YOKLAMA

**BAŞKAN —** Yoklama yapılacaktır.

(Yoklama yapıldı)

**BAŞKAN —** Ekseriyetimiz var, gündeme başlıyoruz.

Yılanlıoğlu arkadaşımızın bir önergesi vardır, okutuyorum.

Millet Meclisi Başkanlığına

Başkanlık seçimi oy pusulalarımın zarf içinde atılmasını arz ve teklif ederim.

Kastamonu

İsmail Hakkı Yılanlıoğlu

(«Lüzumu yok, ne münasebeti var» sesleri)

**BAŞKAN —** Oyların zarf içinde atılması hususunu oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmemiştir.

13 nü tura devam ediyoruz, bir mühürlü kâğıtları dağıtıyoruz.

Bir tasnif heyeti seçeceğiz.

İbrahim Kocatürk... (Burada)

Şükrü Yüzbaşıoğlu... (Yok)

Muhlis Ete... (Burada)

Nuri Ahıskalıoğlu... (Yok)

Hüseyin İncioğlu... (Yok)

Sadık Perinçek... (Burada)

Efendim, Sayın İbrahim Kocatürk, Muhlis Ete ve Sadık Perinçek arkadaşlarımız tasnif heyetine seçilmişlerdir. Başkanlık seçiminin sonuna kadar içinde kalmalarını rica ediyorum.

Oylarıya başlamak için kur'a çekiyoruz... Diyarbakır. (Diyarbakır Milletvekillerinden başlanarak oylar toplandı.)

**BAŞKAN —** Oy kullanmayan arkadaşımız var mı? («Var var» sesleri) Tasnif heyeti lütfen yerine... Başkanlık seçimi için oy kullanmayan arkadaşımız var mı? Oylama işlemi bitmiştir.

13 nü turun tasnif neticeleri gelmiştir, okutuyorum.

Yüksek Başkanlığa

Millet Meclisi Başkanlığı 13 nü tur için yapılan seçime (269) zat katılmış ve neticede aşağıda adları yazılı onlar hizalarında gösterilen oyları almışlardır.

Arz olunur.

Üye

Denizli

İbrahim Kocatürk

Üye

Ankara

Muhlis Ete

Üye

Erzincan

Sadık Perinçek

Fuad Sirmen 211

Boş 53

Muhtelif 5

**BAŞKAN —** Aranılan nısap temin edilmediği için tur tekrarlanacaktır.

İki mühürlü kâğıtları dağıtıyoruz.

Gaziantep'den başlayacağız.

(Gaziantep Milletvekillerinden başlanarak oylar toplandı)

**BAŞKAN —** Oylarını kullanmamış arkadaşlarımız kullansınlar... Başkanlık seçimine oy kullanmamış arkadaşımız var mı?... Kullanmamış (Var sesleri) Lütfen efendim. Oy kullanmayan arkadaşımız var mı efendim? Oylama işlemi bitmiştir. Tasnif heyeti lütfen yerini alsın.

14 nü turun tasnif neticeleri gelmiştir, okutuyorum.

Yüksek Başkanlığa

Millet Meclisi Başkanlığı 14 nü tur için yapılan seçime (323) zat katılmış ve neticede aşağıda

ğında adları yazılı olanlar hizalarında gösterilen oyları almışlardır.

Arz olunur.

Üye

Denizli

İbrahim Kocatürk

Üye

Erzincan

Sadık Perinçek

Fuad Sirmen

Boş

Muhtelif

Üye

Ankara

Muhlis Ete

270

50

3

(Alkışlar)

**BAŞKAN** — Muhterem arkadaşlarım, 14 neü turumuzun neticesinde eski Başkanımız Sayın Fuad Sirmen Meclis Başkanlığına tekrar seçilmiş bulunmaktadır.

Kendileri geçen iki yıl zarfında tarafsızlıklarıyla, liyakatleriyle her bakımdan Meclisimize şeref ve kıymet kazandırmışlardır. Bu defa tekrar seçilmeleri münasebetiyle kendilerini muvakkat Meclis Başkanı olarak tebrik eder, hepimiz nâmına kendisine yeni vazifesinde, yeni Başkanlığında başarılar dilerim. (Alkışlar)

Buyurun Sayın Fuad Sirmen (Alkışlar)

**FUAD SİRMEN** (Rize) — Sayın arkadaşlarım, beni tekrar başkanlığa seçmek suretiyle izhar buyurduğunuz itimat ve teveccühünüze şükranlarımı arz ederim.

Geçen iki senelik devrede olduğu gibi vazifemi ifa ederken bana hâkim olacak husus şudur: Anayasamızın ruhuna tam sadakat, memleketimin menfaatlerini herşeyin üstünde tutmak ve viedanımızın sesine uyarak hareket etmektir. Bu şekilde vazife görürken şüphesiz ki muvafak olabilmemin tek dayanağı yüce heyetinizin vazifemi ifada bana destek olması, yardımcı olmasıdır. Bunu benden esirgememenizi rica eder, tekrar şükranlarımı arz ederim. (Alkışlar)

**BAŞKAN** — Muhterem arkadaşlar, İctüzüğün 10 neü maddesine göre yeni başkanımız seçilinceye kadar olan görevimiz burada bitmiş oluyor. Sayın Başkanın hazırlanması ve Divanın diğer üyelerinin seçimlerinin yapılması için Birleşime yarım saat ara veriyorum.

**Kapanma saati : 16,05**

## DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma saati : 16,30

**BAŞKAN** — Fuad Sirmen

**KÂTİPLER** : Nurettin Akyurt (Malatya), Nevzat Şener (Amasya)

**BAŞKAN** — Muhterem arkadaşlarım, oturumu açıyorum.

2) *Başkanvekilleri, Kâtipler ve İdare Amirleri seçimleri.*

**BAŞKAN** — Anayasamızın 84 neü maddesine göre üç başkanvekili, üç idareci üye, altı kâtip seçilecek ve bu seçilecek arkadaşlar partilerin kuvvet oranına göre Riyaset Divanında yer alacaklardır. Yapılan hesaba göre üç başkanvekilliği için, bir Adalet Partisinden, bir Yeni Türkiye

Partisinden, bir Cumhuriyetçi Köylü Millet Partisinden seçilecektir. Üç idareci üyelik için; bir Adalet Partisinden, bir Yeni Türkiye Partisinden, bir de Cumhuriyet Halk Partisinden seçilecektir. Altı kâtip arkadaştan üçü Cumhuriyet Halk Partisinden, ikisi Adalet Partisinden, biri Millet Partisinden olacaktır.

Şimdi, kâğıtları dağıttırıyoruz; buna göre oylarınızı kullanmanızı rica ederim.

Grupların gösterdiği adayların isimlerini okutuyorum :



Millet Meclisi Başkanlığına

Millet Meclisi Başkanlık Divanı için, Anayasanın 84 ncü maddesi gereğince partimize ayrılan bir Başkanvekili, bir İdareci Üye ve iki Kâtiplik için aşağıda isimleri yazılı milletvekilleri parti grupumuzca aday olarak tesbit edilmişlerdir.

Bilgilerinize arz olunur. Hürmetlerimle.

M. Meclisi A. P. Grup Başkanvekili  
İzmir

Ali Naili Erdem

M. M. Başkanvekili

Ferruh Bozbeyli İstanbul

M. M. İdareci Üye

Hüseyin Özalp Samsun

M. M. Divan Kâtipleri

Mithat Şükrü Çavdaroğlu Balıkesir

Nevzat Şener Amasya

Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

1 Kasım 1963 günü yapılacak olan Başkanlık Divanı seçimlerinde partimiz adaylarının aşağıda isimleri gösterilen milletvekillerinden ibaret olduğunu saygıyla arz ederim.

Millet Meclisi

Y. T. P. Grup Başkanvekili  
Mardin

Esat Kemal Aybar

Başkanvekili

Mekki Keskin Konya

İdareci Üye

Muslih Görentaş Van

Millet Meclisi Başkanlığına

Millet Meclisi Başkanvekilliği için grupumuz tarafından Çankırı Milletvekili Nurettin Ok'un aday gösterilmesi kararlaştırılmıştır.

Gereğini bilgilerinize arz ederiz.

C. K. M. P.

Meclis Grubu Başkanvekili  
Cevad Odyakmaz

Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

C. H. P. Grubunun Başkanlık Divanı üyelikleri için adayları aşağıdadır, arz olunur.

C. H. P. Grup Başkanvekili  
Bolu

Dr. Kemal Demir

Divan Kâtiplikleri

Nurettin Akyurt Malatya  
Süreyya Öner Siirt  
İlyas Kılıç Samsun

İdareci Üyelik

İbrahim Sıtkı Hatipoğlu Ankara

Millet Meclisi Başkanlığına

Millet Partisinin Divan Kâtipliği adaylığına Yozgat Milletvekili İsmet Kapısız grupumuzca tensibedilmiştir.

M. P. Grup Başkanvekili

Çankırı  
Kâzım Arar

BAŞKAN — Şimdi arkadaşlar, müsaade buyurursanız üç kısım için de tek tasnif heyeti seçelim.

(«Ayrı ayrı tasnif heyeti seçilsin,» sesleri)

Peki efendim, o halde üç tasnif heyeti seçelim.

Başkanvekilliği için tasnif heyetine seçilecek arkadaşları tesbit etmek üzere kur'a çekiyorum.

Adil Yaşa... Burada mı? Burada.

Sait Mutlu... Burada mı? Burada.

Fethi Doğançay... Burada mı? Yok.

Muhiddin Güven... Burada mı? Burada.

Şimdi, İdareci üyeler için tasnif heyetinin kura ile seçimini yapıyoruz.

Sabit Osman Avcı... Burada mı? Burada.

Mustafa Kemal Erkovan... Burada mı? Burada.

Burhan Akdağ... Burada mı? Burada.

Şimdi kâtipler için tasnif heyetinin kuralarını çekiyoruz.

Erol Yılmaz Akçal? Burada.

Aziz Zeytinoğlu? Burada.

Rafet Eker? Burada.

Şimdi arkadaşlar, oylama işlemine geçeceğiz. Hangi intihap dairesinden başlanacağına dair kur'a çekiyoruz.

Çankırı'dan itibaren başlıyoruz.

Adayların isimlerini tekrar okutalım mı efendim?

(«Lüzum yok» sesleri)

(Çankırı Milletvekillerinden başlanarak oylar toplandı.)

BAŞKAN — Oyunu kullanmayan arkadaşları-

mız var mı? Yok. Oy toplama muamelesi bitmiştir.

Muhterem arkadaşlar, tasnif neticesini arz ediyorum.

#### Yüksek Başkanlığa

Başkanvekilleri için yapılan seçime (272) zat katılmış ve neticede aşağıda adları yazılı olanlar hizalarında gösterilen oyları almışlardır.

Arz olunur.

Üye	Üye
Siirt	Muş
Adil Yaşa	Sait Mutlu
	Üye
	Istanbul
	Muhiddin Güven
Ferruh Bozbeyli	265
Nurettin Ok	253
Mekki Keskin	216
Boş	2
İptal	1
Muhtelif	2

BAŞKAN — Muamele tamamdır. Üç arkadaşımız Başkanvekillerine seçilmişlerdir. (Alkışlar) İdareci üyelerin seçim neticesini okutuyorum.

#### Yüksek Başkanlığa

İdareci üyelükler için yapılan seçime (272) milletvekili katılmış ve neticede aşağıda adları yazılı olanlar hizalarında gösterilen oyları almışlardır.

Arz olunur.

Üye	Üye
Artvin	Ankara
Sabit Osman Avcı	M. Kemal Erkovan
	Üye
	Sakarya
	Burhan Akdağ
Hüseyin Özalp	222
Muslih Görentaş	217
İbrahim Sıtkı Hatipoğlu	201
Süleyman Bilgen	1
Muhtelif	5
Boş	1

BAŞKAN — Muamele tamamdır. Arkadaşlarımız İdareci üyelüklere seçilmişlerdir. (Alkışlar)

#### Yüksek Başkanlığa

Başkanlık Divanı kâtiplikleri için seçime (272) zat katılmış ve neticede aşağıda adları yazılı olanlar hizalarında gösterilen oyları almışlardır.

Arz olunur.

Üye	Üye
Antalya	Eskişehir
Rafet Eker	Aziz Zeytinoglu
	Üye
	Rize
	Erol Yılmaz Akçal
Nevzat Şener	257
Mithat Çavdaroglu	255
Nurettin Akyurt	247
Süreyya Öner	247
İlyas Kılıç	246
İsmet Kapısız	237
Muhtelif	5

BAŞKAN — Muamele tamamdır, arkadaşlarımız Başkanlık Divanı kâtipliklerine seçilmişlerdir. (Alkışlar)

Arkadaşlar, üç taktir vardır okutuyorum.

#### Yüksek Başkanlığa

Halen mevcut geçici komisyonlarını mevcut üyeleriyle vazifeye devam etmelerini arz ve teklif ederiz.

C. H. P. Grubu adına	M. P. Grubu adına
Grup Başkanvekili	Grup Başkanvekili
Lebit Yurdoğlu	Cihat Bilgehan
C. H. P. Grubu adına	A. P. Grubu adına
Grup Başkanvekili	Grup Başkanvekili
Ali Dizman	Cevad Odyakmaz
M. P. Grubu adına	
Grup Başkanvekili	Kayseri
Ö. Zekâi Dorman	Mehmet Yüceler

#### Sayın Millet Meclisi Başkanlığına

Komisyon seçimlerinin mahallî seçimler münasebetiyle verilmesi muhtemel tatilden sonraya bırakılmasını arz ve teklif ederim.

Eskişehir

Aziz Zeytinoglu

#### Yüksek Başkanlığa

1. Anayasa ve İçtüzük gereğince Başkanlık Divanı seçimi tamamlanmış olmakla beraber, Cumhuriyet Senatosu henüz Başkanlık Divanı seçimlerini tamamlayamadığından Anayasanın 83 ncu maddesinin 2 nei fıkrasının 2 nei eümlesi

uyarınca yasama meclislerinin müstereken tatile girmeleri mümkün olmayacağı cihetle, Anayasanın aynı maddesinin 3 ncü fıkrası uyarınca Millet Meclisi için 13 Kasım 1963 günü saat 15,00 de toplanmak üzere araverme kararı alınmasını; ve

2. Komisyon seçimlerinin aravermeden dünişte yapılmasını arz ve teklif ederiz.

C. H. P. Grup	A. P. Grup
Başkanvekili	Başkanvekili
Dr. Kemal Demir	Cihat Bilgehan
Y. T. P. Grup	C. K. M. P. Grup
Başkanvekili	Başkanvekili
Ali Dizman	Seyfi Öztürk
M. P. Grup	Kayseri
Başkanvekili	Mehmet Yüceler
Zekâi Dorman	

Yüksek Başkanlığa

Seçim bölgelerinden dönüş müddetini de hesab ederek Meclisin 20 Kasım 1963 günü saat 15,00 de çalışmalara başlaması hususunu arz ve teklif ederim.

Aydın  
Hilmi Aydınçer

BAŞKAN — Arkadaşlar, takrirleri okutun, şimdi tekrar birer birer okutup oylarımıza sunacağım.

(Grup Başkanvekillerinin verdiği birinci önerge tekrar okundu.)

BAŞKAN — Muhterem arkadaşlar, bu takriri oya arz etmeden evvel bir hususu Riyaset Divanı Yüce Heyetinize arz etmek lüzumunu hissetmektedir. İçtüzüğümüzün 25 ncı maddesi Millet Meclisinde muhtelit veya muvakkat komisyonlar teşkiline müsait bir maddedir. Yalnız 25 ncı maddenin 10 numaralı metninde şöyle demektedir :

«Toplantı yılı değişince, kendilerine havale edilen işler neticelenmemiş ise, bu bu komisyonlar yeniden seçilirler.» Muvakkat komisyonlar için 10 ncü notta bu hüküm mevcuttur.

Bu hususu yalnız ittilâlmıza arz ediyorum.

Şimdi takriri oyunza sunacağım. Söz isteyen var mı efendim?... Buyurun.

COŞKUN KIRCA (İstanbul) — Muhterem arkadaşlarım; Sayın Riyasetin bu beyanı üzerine varilen takririn, İçtüzüğü değiştirmeye değil; fakat sadece devamlı tatbikat sonunda yerleşmiş bir teamülü değiştirmeye mâtuf olduğunu

bilhassa arz etmek isterim. Bunu, Meclis her zaman yapabilir. Bu, Meclisin kolayca çalışmasını temine matuftur.

BAŞKAN — Takriri oyunza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi arkadaşlar üç takrir de Meclisin Umumi Heyet toplantısının hangi güne tâlik edilmesine mütedairdir. Evvelâ grup başkanvekilleri tarafından verilmiş olan takriri okutuyorum.

(Partiler grup başkanvekillerinin verdiği ikinci önerge tekrar okundu)

BAŞKAN — Söz isteyen?... («Diğer takrirlerde okunsun» sesleri) Peki o halde diğer takrirleride okutuyorum.

(Aydın Milletvekili Hilmi Aydınçer'in önergesi tekrar okundu.)

(Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoglu'nun önergesi tekrar okundu.)

BAŞKAN — Arkadaşlar, komisyon seçimlerinin tatilden sonraya bırakılması takririni müsaade ederseniz evvelâ oyunza arz edeyim. Okutuyorum.

(Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoglu'nun takriri tekrar okundu.)

(«Tatil vermiyoruz, ara veriyoruz» sesleri)

BAŞKAN — Takrir sahibi «ara verme» diye değiştirmek istiyor mu? Yoksa «tatilden sonra» mı diyor?

AZİZ ZEYTİNOĞLU (Eskişehir) — «Ara verme» diye düzeltilsin.

BAŞKAN — Takriri yeni şekliyle okutuyorum.

Sayın Millet Meclisi Başkanlığına

Komisyon seçimlerinin mahalli seçimler münaşebetiyle verilmesi muhtemel ara-vermeden sonraya bırakılmasını arz ve teklif ederim.

Eskişehir  
Aziz Zeytinoglu

BAŞKAN — Takriri oyunza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(Aydın Milletvekili Hilmi Aydınçer'in önergesi tekrar okundu) («Geri alıyor» sesleri)

BAŞKAN — Geri mi alıyorsunuz?...

HİLMİ AYDINÇER (Aydın) — Geri alıyorum.

BAŞKAN — Şimdi grup başkanvekillerinin verdikleri takrirleri tekrar okutuyorum.

(Grup başkanvekillerinin ikinci önergesi tekrar okundu)

**BAŞKAN** — Bu tavrın ikinci kısmı esasen şimdi ittihaz ettiğiniz kararlar halledilmiştir. İlk kısmı, yani Millet Meclisinin 13 Kasım'a kadar ara verme hususunu oyunuzda arz ediyorum.

rum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

13 Kasım 1963 günü saat 15,00 te toplanmak üzere Birleşime son veriyorum.

**Kapanma saati : 17,30**

#### 4. — SORULAR VE CEVAPLARI

##### A — YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1. — *Ordu Milletvekili Ata Bodur'un, Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğü tarafından mubayaa edilen 900 000 liralık malzemenin evsafa uygun olup olmadığına dair soru önergesi ve Millî Eğitim Bakanı İbrahim Öktem'in yazılı cevabı (7/247)*

Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Aşağıdaki sorunun Millî Eğitim Bakanı tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasına delâletlerinizi saygılarımla rica ederim. 29 . 1 . 1963

Ordu Milletvekili  
Ata Bodur

Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğü tarafından, Ankara, İzmir ve İstanbul yurtları için mubayaa edilen 900 000 liralık malzeme evsafa uygun olmadığı halde, mubayaası yapılarak mütaahhidine parasının ödendiği, bu suretle mütaahhit himaye edilerek Kurumun zarar görmüş olup olmadığı hususunun yazılı olarak bildirilmesini saygılarımla rica ederim.

T. C.

Millî Eğitim Başkanlığı  
Talim ve Terbiye Dairesi  
Sayı : 2951

4.11.1963

Konu : Ordu Milletvekili  
Ata Bodur'un yazılı soru önergesi hakkında.

İlgi : Genel Sekreterlik Kanunlar Müdürlüğü ifadeli 1 . 2 . 1963 ve 7/247/4316/21967 sayılı yazınız :

Millet Meclisi Başkanlığına

Ordu Milletvekili Ata Bodur'un, Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdür-

lüğüne satın alınan 900 000 liralık malzemenin evsafa uygun olup olmadığına dair yazılı soru önergesinin cevabı ilişik olarak sunulmuştur.

Gereğini emirlerine arz ederim.

Dr. İbrahim Öktem  
Millî Eğitim Bakanı

Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğü tarafından Ankara, İstanbul ve İzmir yurtlarının ihtiyacını karşılamak maksadiyle satın alınan 900 000 liralık muhtelif malzemenin evsafa uygun olmadığı hakkında yapılan ihbar üzerine Bakanlığımız Teftiş Kuruluna yapılan tahkikat sonuçlanmış ve durumun Memurin Muhakemat Kanununun 10 ncu maddesine uyduğu görüldüğünden, bununla ilgili tahkikat dosyası 19 . 8 . 1963 tarihinde Danıştay Başkanlığına intikal ettirilmiştir.

2. — *Tekirdağ Milletvekili Turhan Kut'un, Tekirdağ ilinde ilk, orta ve teknik öğretim hizmetlerinin ifası için harcanan ödenek miktarına dair soru önergesi ve Millî Eğitim Bakanı İbrahim Öktem'in yazılı cevabı (7/325)*

Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Aşağıda belirtilen hususların Millî Eğitim Bakanı tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasına aracılığınızı rica ederim, saygılarımla.

26 . 6 . 1963

Tekirdağ Milletvekili  
Turhan Kut

1. 1950 - 1960 tarihleri arasındaki 10 yıl içinde, Millî Eğitim Bakanlığınca Tekirdağ ilinde ilk, orta ve teknik öğretim hizmetlerinin görülmesi için harcanan ödeneklerin tutarı nedir?

(Her Genel Müdürlük için ayrı ayrı belirtmek suretiyle.)

2. Aynı süre içinde Tekirdağ ilinde yapılan köy ve kasaba okullarının sayısı ne kadardır?

3. 27 Mayıs 1960 tarihinden bugüne kadar (1963 bütçe yılında yapılanlar dâhil olmak üzere) ilk, orta ve teknik öğretim hizmetlerinin görülmesi için harcanan ödeneklerin tutarı nedir?

4. Aynı süre içinde Tekirdağ ilinde yapılan köy ve kasaba okullarının sayısı ne kadardır?

T. C.

Millî Eğitim Bakanlığı 4.11.1963  
Talim ve Terbiye Dairesi  
Sayı : 2953

Konu : Tekirdağ Milletvekili  
Turhan Kut'un yazılı soru önergesi hk.

İlgi : Kanunlar Müdürlüğü ifadeli 1.7.1963 tarih ve 6012-35775-7/325 sayılı yazınız :

Millet Meclisi Başkanlığına

Tekirdağ Milletvekili Turhan Kut'un, Tekirdağ ilinde, ilk, orta ve teknik öğretim hizmetlerinin ifası için harcanan ödenek miktarı ile ilgili yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmuştur.

Gereğine emirlerini arz ederim.

Ibrahim Öktem  
Millî Eğitim Bakanı

1. İlköğretim :

İlkokullar için 1950 - 1960 tarihleri arasında ayrılan ödenek 2 673 654, Yetiştirme yurtları için 349 495 liradır.

Orta öğretim :

Orta öğretimde 1950 - 1960 tarihleri arasında ayrılan ödenek 1 110 842 liradır.

Teknik öğretim :

Erkek teknik öğretimde 1950 - 1960 tarihleri arasında ayrılan ödenek 946 966, kız teknik öğretimde 329 675 Türk Lirası olmak üzere toplam olarak 1 276 641 liradır.

2. 1950 - 1960 yılları arasında 22 okulsuz köy okul, 63 harap okul yerine okul yapılmış.

41 okulun ikmali, 39 okulun da onarımı yapılmıştır.

3. 27 Mayıs 1960 tarihinden bugüne kadar ilköğretimde ilkokullara 3 733 000, yetiştirme yurtlarına 553 000 lira olmak üzere 4 286 000 lira ödenek ayrılmıştır.

Orta öğretimde 2 311 116 lira, erkek teknik öğretimde 732 677 lira, kız teknik öğretimde ise 244 176 lira ayrılmıştır.

4. Aynı süre içinde 27 okulsuz köy okul, 86 aded de harap okul yerine okul yapılmıştır.

3. — Edirne Milletvekili Fahir Giritlioğlu'nun, İstanbul Kavel Boru Fabrikası işçilerinin grevi sebebiyle Sovyetler Komünist Partisi tarafından çekilmiş bir tebrik ve teşvik telgrafı olup olmadığına dair soru önergesi ve Adalet Bakanı Abdülhak Kemal Yörük'ün yazılı cevabı (7/336)

Grev yapmak suretiyle kanuna aykırı harekette bulunan İstanbul - Kavel Boru Fabrikası işçilerinin tahliye durumları ile ilgili Adalet Bakanlığından yazılı soru.

Millet Meclisi Başkanlığı eliyle  
Adalet Bakanlığına

Grev Kanununun kabulünden evvel grev yapmak suçu ile haklarında kamu dâvası açılan ve İstanbul - Sarıyer Sulh Ceza Mahkemesi kararı ile tevkif edilmiş olan Kavel Boru Fabrikası işçilerinin işbu hareketlerinden dolayı.

Sovyetler Komünist Partisi tarafından çekilmiş bir tebrik ve teşvik telgrafı var mıdır?

Sayet tahliyeler bu telgraf alındıktan sonra yapılmışsa, işbu telgrafın çekilişinden hemen sonra vukubulan tahliyelerde siyasi bir mahzur mülâhaza edilmiş midir?

Olayın, yabancı ideolojilerin Türkiye'ye nüfuz etmek istemesi yönünden üzerinde durulmuş mudur ve keyfiyet bu hususu takiple görevli makamlara duyurulmuş mudur?

Yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla rica ederim.

25 . 7 . 1963

Edirne Milletvekili  
Fahir Giritlioğlu

T. C.

Adalet Bakanlığı

4 Kasım 1963

C. İ. G. Müdürlüğü

Sayı : 25069

Konu :

Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : Genel Sekreterlik Kanunlar Müdürlüğü ifadesiyle alınan 20 . 8 . 1963 gün ve 7/336 - 6344 - 37456 sayılı yazıları :

Edirne Milletvekili Fahir Giritlioğlu imzalı yazılı soru önergesinde :

«Grev Kanununun kabulünden evvel grev yapmak suçu ile haklarında kamu dâvası açılan ve İstanbul Sarıyer Sulh Ceza Mahkemesi kararı ile tevkif edilmiş olan Kavel Boru Fabrikası işçilerinin bu hareketlerinden dolayı,

Sovyetler Komünist Partisi tarafından çekilmiş bir tebrik ve teşvik telgrafı olup olmadığı,

Şayet tahliyeler bu telgraf alındıktan sonra yapılmışsa, işbu telgrafın çekildiğinden hemen sonra vukubulan tahliyelerde siyasi bir mahzur mülâhaza edilip edilmediği,

Olayın yabancı ideolojilerin Türkiye'ye nüfuz etmek istemesi yönünden üzerinde durulup durulmadığının ve keyfiyetin bu hususu takiple görevli makamlara duyurulup duyurulmadığının» cevaplandırılması istenmektedir.

Grev Kanununun kabulünden evvel grev yapmak suçu ile haklarında kamu dâvası açılan ve Sarıyer Sulh Ceza Mahkemesi kararı ile tevkif edilmiş olan Kavel Kablo Fabrikası işçilerinin bu hareketlerinden dolayı,

1. Moskova Kablo Fabrikası İşçi Sendikası tarafından, Kavel Kablo Fabrikası İşçi sendikası adına İngilizce olarak bir tebrik ve teşvik telgrafı çekildiği, bu telgrafın Kavel Fabrikası Umum Müdürü İbrahim Üzümcü tarafından alınarak fotokopileri çıkartıldıktan sonra derhal İstanbul Valisi Niyazi Akı'ya götürüldüğü, valinin işi emniyet müdürlüğüne havale ettiği, Emniyet Müdürü Necdet Uğur'un Ankara'da olması sebebiyle telgrafın İstanbul emniyet müdür muavinine teslim edildiği ve ayrıca hâdisenin Kavel Fabrikası umum müdürü tarafından Cumhuriyet Savecisi intikal ettirildiği ve İbrahim Üzümcü'nün bu ihbarının sıhhati Cumhuriyet Savecisi tarafından Emni-

yet Birinci Şube Müdürü Muzaffer Yılmaz'a telefonla sorulduğunda, olayın emniyet müdürlüğü siyasi kısmınca tetkik ve tahkik edilmekte olduğunun bildirildiği,

2. Siyasi ve gizli bir tahkikatı icabettiren bu hâdise neticesi hakkında siyasi polise Cumhuriyet Sevelğine bilgi verilmediği,

3. Çekilen telgraf sendika adına çekilmiş olup hangi şahısları ilgilendirdiği belli olmadığı ve bu itibarla, işin tahkiki idari mercileri ve siyasi polisi alâkalandırdığı,

4. Olay konusu telgrafın 10 . 3 . 1963 tarihine İstinye postanasine geldiğinin öğrenildiği,

5. Haklarında kamu dâvası açılan sanıkların 14 dünün 11 . 3 . 1963 tarihinde tevkif edilip, 11 . 4 . 1963 tarihinde tahliye edilmiş oldukları,

6. Telgraf olayı hakkında mahkemenin malûmatı olmayıp, tahliyeler usul ve kanun hükümleri dairesinde yapıldığı,

İnceleme sonunda anlaşılmıştır.

Keyfiyetin önerge sahibine bildirilmesine delâlet buyurulması arz olunur.

Abdülhak Kemal Yörük

Adalet Bakanı

1. — *Kırşehir Milletvekili Halil Özmen'in, Keskin Kazasının Kavırgalı köyü ve Çelebi nahiyesinde çıkan yangın dolayısıyla harmanları tamamen yanan vatandaşlara hibe yoluyla yardım yapılmasının düşünüülüp düşünüülmediğine dair Başbakan'dan soru önergesi ve İçişleri Bakanı İlyas Seçkin'in yazılı cevabı (7/363)*

27 . 8 . 1963

Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

1. — Bundan bir hafta evvel Keskin Kazasının Kavırgalı Köyünde ve Çelebi Nahiyesinde büyük bir yangın çıkmış, bu yangında 800 aded buğday, 400 aded arpa harmanı tamamen yanarak kül haline gelmiştir. Yüzlerce aile gıdasız ve giyeceksiz kalmışlardır. Elleri bir kilo unları dahi kalmamıştır.

Kavırgalı Köyünde ve Çelebi Nahiyesinde harmanları tamamen yanan vatandaşlarımıza hibe yoluyla yardım yapılıp yapılmıyacağını anlamak istiyorum.

30 . 9 . 1963

Yukardaki sorularına Sayın Başbakanın yazılı olarak cevap vermesine delâletlerinizi rica ederim.

Saygılarımla.

27 . 8 . 1963

Halil Özmen  
Kırşehir Milletvekili

T. C.

İçişleri Bakanlığı 4 . 11 . 1963  
İller İd. Gn. Md.

Şb. Md. : 3 . 23401/4-1/8721

Konu : Kırşehir Milletvekili Halil Özmen'in, önergesi Hk.

Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi a) Başbakanlığın 12 . 9 . 1963 gün ve Kanunlar ve Kararlar Tetkik Dairesi 77-1067/4258 sayılı yazısı.

b) Millet Meclisi Başkanlığının 9 . 9 . 1963 gün ve 7/363 - 6535-38483 sayılı yazısı.

Keskin İlçesinin Çelebi Bucacı ile Kavurgalı Köyünde çıkan yangın dolayısıyla harmanları tamamen yanan vatandaşlara hibe yoluyla yardım yapılmasının düşünülüp düşünülmediğine dair Kırşehir Milletvekili Halil Özmen tarafından Başbakanlığa yöneltilip tarafıma tevdi olunan yazılı soruya cevabımı arz ediyorum.

Keskin İlçesi Çelebi Bucacı ile Kavurgalı Köyünde harman yangınından zarar gören ailelere 30 ton tohumluk buğday yardımı yapıldığını,

Kızılayca da bu ailelere 1 125 kilo un ile 540 kilo süt tozunun tevzi edildiğini.

Ayrıca mahalli bir yardım komitesi kurularak faaliyete geçilmiş olup toplanacak yardımların da tevzi edileceğini,

Arz ederim.

Başbakan adına  
İlyas Seçkin  
İçişleri Bakanı

5. — Bolu Milletvekili Turgut Çulha'nın, okullarda teberru adı altında para alınmaması ve ne vasıfta olursa olsun her çeşit neşriyatın öğretmenler vasıtasıyla sattırılmaması için ne düşünüldüğüne dair soru önergesi ve Millî Eğitim Bakanı İbrahim Öktem'in yazılı cevabı (7/375)

Millet Meclisi Sayın Başkanlığına -

Aşağıdaki hususatin Millî Eğitim Bakanı tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygı ile arz ve talebederim.

Bolu Milletvekili  
Turgut Çulha

Bâzi okullara kayıt için öğrenciler 300 liraya kadar teberruya zorlanmakta, ayrıca muhtelif mecmua, broşür, kitap ve dergiler cebren satılarak, abone yapılmaktadır.

Bu broşür, mecmua ve dergiler öğretmenlere bazen tenzilâtlı ödemeli PTT gönderilmektedir bazende % 25 - 50 arasında noksan ücret tahsil olunarak onların kanunen yasak edilen ticaret yapmalarına vesile olunmaktadır.

Faydalı olanların yanında genç ve körpe dimağları yanlış yollara sevk ederek zehirli-yebilecek evsafahtakilerinde bulunduğu bu tip neşriyat her halükârda dar gelirli ailelerle fakir işçi ve köylü vatandaşları büyük bir yük altında bırakmaktadır.

1. Okullarda teberru adı altında para alınmaması v her ne vasıfta olursa olsun mecmua, dergi, broşür, albüm, kitap ve sair neşriyatın öğretmenler kanalıyla ve cebren sattırılmaması için ne düşünülmektedir?

2. Yasaklara rağmen bunları tatbikte ısrar eden okul idareleri ile öğretmenler hakkında ne gibi bir işlem yapılacaktır?

Not : Öğretmenlere gönderilen neşriyat ve bunların ücret muameleleri PTT idareleriyle banka merkez ve şubelerinde sabittir.

T. C.

Millî Eğitim Bakanlığı 4 . 11 . 1963  
Tatim ve Terbiye Dairesi  
Sayı : 2952

Konu : Bolu Milletvekili Turgut Çulha'nın yazılı soru önergesi.

İlgi: Genel Sekreterlik Kanunlar Müdürlüğü ifadeli 3 Ekim 1963 tarih ve 7/375 - 7039 - 39895 sayılı yazınız.

Millet Meclisi Başkanlığına

Bolu Milletvekili Turgut Çulha'nın okullarda teberru adı altında, para alınmaması ve

her çeşit neşriyatın öğretmenler eliyle sattırılmaması hususunda ne düşünüldüğüne dair yazılı soru önergesinin cevabı ilişik olarak sunulmuştur.

Gereğini emirlerine arz ederim.

Dr. İbrahim Öktem  
Millî Eğitim Bakanı

1. Okullarımızda okul idareleri tarafından öğrencilerden ücret veya bağış adı altında para talebinde bulunulmamaktadır.

Ancak, okul - aile birliklerinden ayrı olarak Cemiyetler Kanununa göre kurulmuş bulunan okul ve öğrencileri koruma dernekleri veya birlikleri tarafından öğrenci velilerinden bağış kabul edilebilmektedir.

Bu bağışların tamamen okul dışında ve okulun öğretmen ve idarecilerinden gayri dernek görevlileri tarafından makbuz karşılığında alınmasının sağlanması bir genelge ile valiliklere bildirilmiştir.

Öğretmenler tarafından kazanç temini maksadıyla öğrencilere kitap satılmaması, Tebliğler Dergisinde yayımlanan bir genelge ile okullara duyurulmuş bulunmaktadır.

2. Okullarımızda çeşitli mecmua, dergi ve broşürlerini öğretmenler eliyle zorla öğrencilere sattırıldığına dair bugünlerde bakanlığımıza intikal etmiş bir şikâyet yoktur. Böyle bir şikâyet vukuunda keyfiyetin derhal tahkik ettirilerek gerekli takibatın yapılacağı tabiidir.

6. — İzmir Milletvekili Şükrü Akkan'ın, İzmir'in Karaburun Ortaokulunda kaç öğretmen olduğuna dair soru önergesi ve Millî Eğitim Bakanı İbrahim Öktem'in yazılı cevabı (3/377)

4 . 10 . 1963

Millet Meclisi Başkanlığına  
Aşağıdaki sorularımın Millî Eğitim Bakanı

tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasına tavassutlarınızı saygılarımla rica ederim.

İzmir Milletvekili  
Şükrü Akkan

1. İzmir'in Karaburun Ortaokulunda kaç öğretmen vardır?

2. Bu okulda birçok noksanlıklar yanında fen dersleri grubu ve lisan öğretmenlerinin mevcut olmadığı da iddia edilmektedir. Bu öğretmenlerin tâyini için bakanlığımızca ne düşünülmektedir?

T. C.

Millî Eğitim Bakanlığı  
Talim ve Terbiye Dairesi  
Sayı : 2954

4 . 11 . 1963

Konu : İzmir Milletvekili Şükrü Akkan'ın yazılı soru önergesi

İlgi : Genel Sekreterlik Kanunlar Müdürlüğü ifadeli 8 . 10 . 1963 tarih ve 7/377/7057 - 39959 sayılı yazınız :

Millet Meclisi Başkanlığına

İzmir Milletvekili Şükrü Akkan'ın İzmir Karaburun Ortaokulunda kaç öğretmen bulunduğu na dair yazılı soru önergesinin cevabı ilişik olarak sunulmuştur.

Gereğini emirlerine arz ederim.

Dr. İbrahim Öktem  
Millî Eğitim Bakanı

1. İzmir Karaburun Ortaokulunda üç öğretmen bulunmaktadır.

2. Bu okulda bir fen grubu öğretmeni vardır. Okulun öğretmen ihtiyacının karşılanması, öğretmen temin edilebilmesine bağlıdır. Halen bütün ortaokullarımızda 2 642 fen grubu ve 1 135 yabancı dil öğretmenine ihtiyaç vardır.

Okulun maddi eksiklerinin mevcut ödenek imkânları çerçevesinde tamamlanacağı tabiidir.



**Millet Meclisi**  
**GÜNDEMİ**  
**DÖRDÜNCÜ BİRLEŞİM**

5 . 11 . 1963 Salı

Saat : 10,00

1. — Başkanlık Divanı seçimi.  
(Başkan, Başkanvekilleri, Kâtipler ve İdare  
Âmirleri)

